

sy die in dynē huysē wonen
in tyde der tyde sullē sy dy la
uē. **E**n om daer toe al hier be
voetscop toe makē soe sal oē
hier alle creatuer snode sy. **A**l
soe **Augustinus** seit op dat
die schepier alleyn mit herte
suete sy.

Gebet
O myn geuer der **g**roter
gauen die in gedaente der
vrye gesant hebste dē heil
ghe geest an dyn discipulen
Ick biddi. **O** alre guedertiere
ste here dat ic mytti dat ver
lenende nemē moit tot myn
re salicheit al byn ic onuer
dich die gauen die dyn discipu
len ontfynge vā dynre myl
dicheit. **E**n sent auer ons dy
dynresche dē geest dynre lief
dē en vrede die onse herte vi
sitere van sunde reynge in
doelde vlichte in bant der my
nē bynde mytte licht dynre
kēmissen vlichte en mytte brā
de dynre mynē ontfedeckē. **D**er
geest ons onse sunde en geest
ons dat ewige leuē. **A**me

Wat die apostelē en guede
vrynde xpi dedē nae dat sy de
heilghe geest ontfange hadde
Ind woe sy gynge predicken
Dat **C**en lxxi capittel

Dy sult wetē soe die
ioden dūc wyl v
drenē. **E**n wt oere
lande geuangen
wech geuoert syn geweest. soe

warē hem luydē die regimē
ten voelre landē kondich. **E**n
gelick sy noch doen soe wa
ren sy hem myt pēnyngē
generende sittende op woe
ker bankē oft tollē. **E**n nae
dat sy van oer leste vdrin
ge weder in oer lant gē
mē warē soe bleeffen noch
tans voel van hem luydē
in deso wyninge sittende in
voel provincie. **E**n it is ge
saget die dūc wille dat somm
ge van hē luydē als sy ryt
geworden warē dat sy in
oerē alde dagē weder toe
hem iherlm en in oer lant
quamen.

Ende alsoe it op desen
dach een vander hochtyt
was. **D**oe warē daer voel
iodē ten tempel gecomē toe
iherlm toe wetē wt alle pro
vincie en van allē sprackē
En als die heilige geest myt
eyn groit gerust en claer
heit neder gecomē was an
dat huys daer die gebūde
moeder gatz myt heiligen
apostelē. **E**n vrynde xpi ver
gadert warē soe hepe voel
luydē tot den huysē waert
om toe sien wat daer ge
siet was. **E**n als sy daer
quamē soe vondē sy daer
die vrynde xpi alle taelē
spreekende toe wetē elick
syn tonge oft taelē spreken
de

daer hy in vremde lande o
 ver gebare was soe werde
 sy vronderende tot malca
 vere sprekende **E**n syn de
 se manne myet alle galileen
 sche toe wete wtte lande va
 galileen gebare woe mach
 dyt wesen dat wy en elck
 van ons onse gebare tale
 va hem huyde syn horende
 groete gothike dyngē sprac
 kende **E**n somyge bespottē
 sy seggende dat sy van wy
 vuolt en droncke ware **E**n
 als se peter dyt hoerde soe
 stonde hy op mit mydde der
 discipule en seide **E**n iocschē
 manne die hier byne iheru
 sut wonede laet v dyt ken
 tekē wesen en vstaet my
 waer **T**en is myet soe gy
 meynt oft vstaet dat dese
 droncke syn **W**oant het is
 eerste die derde vze vande
 dage toe wete tot welcker
 vzen nyemant en pleecht
 droncke toe syn **M**er nu
 soe is vuolt dat by de pphet
 iohel gesprake is seggende
 die he die seit **I**ck sal myne
 keest neder storte in iud sy
 sullē alle behalde wese die
 synē naem aen roepē sullē
En manne van israhel nu
 hoert **I**hus va nazarenen
 die een werdiel oft volmat
 man geweest is toe gelaete
 van gode in dochde wonderē

en tekenē die got doer hem
 in tegenwaerdicheit van v
 alle gedaen heeft **A**lsoe gy
 weet **D**en hebby in den han
 de der sunderē gelenert die
 hem cruyt en gedout hebbe
En got heuet hem seluē va
 der dout vweet alsoe yt al
 van hem geppheteert is ge
 west wettet alle vur waer
Dat dese **I**hus den gy ge
 cruyt hebt here en xpus
 is van gode gemact en ge
 sent **E**n als peter de volck
 die pphetie tot deser vrysem
 sten dienēde vclaert hadde
 soe hebbe sy tot peteren en de
 discipule geseit **E**n manen
 en broeders wat sullē wy
 make **H**edyt oft sy seggen
 woldē **I**t is omers alsoe ge
 schiet wy hebbe mysdaen **M**er
 wat raet gy ons wat sullē
 wy doen **P**eter die seide we
 der tot hem huyde gy sult
 penitencie doen van inwe
 sundē en laetē v doepē in
 den naem **I**hu xpi tot ver
 giffemisse inwer sundē **H**et
 is v en inwe kynderē sonder
 linge beloest geweest toe
 wete dat die sone gatz to
 mē solde **E**n myt synre dout
 alle mysche vande ewigen
 doet vlossen **E**n als peter de
 se en deser gelick meer guede
 leeringe en woerde totten
 volckē geseit hadde soe syn

op den dach ontruyt drie
duſent miſſche gedoept ge
wordē. Die al volſtandich
blenē in der apoſtelē leerm
ge in gebede en onderling
geſelschap en vkeermge.
Doe dat alle guede gemeen
warē. En die goen die ryck
warē die vrochte oer goet
en deeldent den armē oft
brachtēt tottē armē behoef
in der apoſtelē handē. End
wt desen ſoe is onder alle
dat volck dat ſiende eenē
grotē anxt en vneermyſſe
getomē. Die heilige apoſte
len die dedē dagelike onder
den volck groete teykenē
en myraculē. En die vynde
xpi die aldus bekeert wa
rē die blenē dagelike in dē
tempel gade lauēde. En ont
ſoe warē sy oer broit ſame
lick in die myne en liefde
xpi myt blytſcoppe etende en
warē in ſynpheit en deno
tiē oere hertē gade lauēde.
En got die heeft oer mycht
vmeerdert ſoe dat sy wt
desen onder dē volck grote
gracie vreegē. En otrent
der negender vzen als ter
vanden gebede ſoe gvingē
peter en iohānes tē tempel.
En ſoe was daer in der
ſtat eyn arm mā alt xli a
rē die van den dage ſynre
geboertē tropel gewest had

¶ De

ſoe dat mē hem dagelike vur
die poerte des tempels bra
brachtē die mē noemde was
Opetioſa biddende al daer
om aelmoessen. **¶** Deſe arme
mā als hy peter en iohānes
ten tempel ſach comē ſoe
badt hy hem om een ael
moessen. **Peter** en **iohānes**
die ſagē op deſen armen
man en peter die ſeide hē
ſich ons aen. En die armē
man ſach op hem luyden
happende eenige aelmoese
toe cruygē. En als hy aldus
op peter was ſiende ſoe
nam peter dē armē man
by der hant ſeggende. **Joh**
en heb golt noch ſyluer.
¶ Mer dat goen dat ic hebbe
dat gene ic dy jnd daer o
ſegge ic dy. In den name
Jhu xpi van nazarenen
ſtaet op en dank. **¶** Kecht
of hy ſegge wolde. Die g
gracie gatz die ic ontfan
gē heb die wil ic dy mede
deele. En dyt aldus ſeggen
de ſoe heeſten peter mytter
hant op ghehenē. Jnd die
armē man is geſont op
geſtaen. En is myt deſen
twē apoſtelē in dē tempel
gegaen gade danckende
en lauēde. En als die lu
den deſen mā wacl kenen
hem aldus ſagē gaen en
ſtaen. Doe ſyn sy vā wond
groetē

vuerert en vslage geweest
 en vslage geweest iud sy syn
 wt v wonderē tot peter en
 iohan geloepe die wilcke
 in de tempel in Salomōs
 portael stonde Peter die
 apostel dyt merckende
 heeft tot hem lypde geseit
 O gy manē van ysrahel
 waer om v wonderet gy
 v hier in toe wete Dat
 wy in de name Ihu xpi ge
 wracht hebbē en woe soe
 siet gy ons aldus aen recht
 oft wy desen man wt o
 selnes macht oft wracht
 hadde doen Neen wi mer
 die got van abraham die
 got van ysaac en die got
 van iacob En onser vader
 on got die heeft synē soen
Ihu glorificeert die gy ge
 lenert en in tegenwoordich
 van pylatus vloetjent
 hebt Woe wael dat pila
 tus hem wolde vry late
 en ontslaen Mer gy en
 hebt de heilige en rechtā
 digē niet gewilt ontsla
 gen hebbē Mer gy ~~he~~
 hebt geeyshet om vry
 gelaten toe werde eyne
 dootslager toe wete ~~dat~~
 barrabas En den mees
 ter des lenens den hebdi
 gedoit Den wilck got v
 v wetē van der doot dan
 wy getuyge af syn ente

in dat geloue syns naems
En dese man toe wete die
 dese ~~o~~ tropel geweest is den
 gy hier siet en wael kent
 den heeft hy gesterdt en
 gesont gemaect in tegenwo
 rtheit van v alle En dyt
 broderē weet ic dat gy en
 v pryncē onwetende gedaē
 hebt Got heeft doer den mōt
 van alle phetē gesprackē
 dat xpus aldus heeft moete
 lyde gelick hy dese pheten
 nu vult vult heeft Ende
 daer om doet nu penetenac
 en bekeert v op dat v uwe
 sundē vlaetē moeghe werde
 vur dat aenschyn ons he
Ihu xpi die wilcke in den
 hemel is en sal blyuē tot dat
 tot al vult sal wesen dat
 goen dat doer de mont vā
 synē heilige en phetē ge
 spraken is geweest Moses
 die heeft v geseit woe dat
 v he en v got eyne phet v
 wecke sal wt uwe broderē
 dat is wt uwe volck En hy
 beuelt v en seit Desen suldi
 hoere dat is syn leerē en
 gebaedē suldi nae volgen
En die goen die dese phet
 niet en hoze die suldi wte
 inuen volck vstecke Daniel
 en alle die phete ~~niet en~~
~~heten~~ die hebbē v dese dage
 dat is dese tyt genoch toe
 vore geseit toe wete dat hy

als nu in desen tijde comen
solde. **A**cht oft hi segge wol
de. **I**t is genoch toe vorē ge
pheetert dat hi heilige der
heilige die vloster xps come
solde: soe wāner dat ryck d
ioden wt der iode handen
wesen salde. **E**n en is dese
gebūde. **I**hūb xpus moet
getome en gebare gewest
Als herodes en heyden mā
v tōmick was. **D**oe dattet
tōmick ryck der iode wt
der ioden handē is: dat wilt
ke noch in dē handē der ro
meyne en des vūr seide he
rodes kynderē gebleue is.
Apet toe my gy sydt die
kynderē der pheete en des
testamēts. **G**y syt die goen
daer got tot **A**brahā af ge
seit heeft. **I**n dyne sate dat
is in dyne geslechte sullen al
le mysche geheiligt en ge
būdyt werde. **D**at is soe wal
heydenē als iode. **M**er got
die syne soen vūwert heeft
die heeft hem eerste tot v
gesoynt. **O**p dat een yeghe
van v hem bekeeren sal vā
synre boesheit. **E**n als peter
dyt aldus seide soe syn by
hem getome die priester
en onste vande tempel myt
hem die saduceen hebbende.
Die wilke seer toe onredē
en toermich warē. **D**at pet
en **J**ohānes byne iherlm die

brusemsse vander dōit predi
te. **W**ant die saduceen en ge
loefde myt dat die doeden
solde moegē brussen. **E**nde
hier soe hebben sy oer han
de in dese twee apostelē ge
slage en hebben sy genan
gen en gebonde en gehal
den tot des anderē dages
toe. **E**n dyt gesiede otrynt
vesper tyt. **E**n voel d goen
re die der apostelē leernige
hoerende warē syn geloe
mich geworden. **D**oe dattet
getael der gelouyger ge
wordē was vyf.

Woe peter en **J**ohānes vūr
die pryncē genamigē gebra
bracht werde.

Die anderē dachs
vgnederde. **A**nnas
en **C**ayphas io
hānes **A**lexander myt ga
ders die pryncē der priester
en en die alde en sēbe sar
bē in iherlm. **E**n die al dat was
van die priester scop lud sy
stelden dese twee **P**eter en
Johānes mit middel vā hē
en seide. **I**n wat name ende
in wat macht hebby dyt
gedaen toe wete desen tro
pel gaende en gesont ge
maet. **P**eter vūolt mytten
heiligen geest seide weder
tot hem luyde. **H**oert gy
pryncē en onste vā dē volck.
It sy v alle condich. **I**st dat

wy luyde vordelt werde
 om die waeldaet die wy in
 desen trancke mā gewradt
 hebben: **D**oe suldi wetē dat
 wy dyt gedaen hebē in den
 name **I**hū xpī van nazarene
 den gy gearuust hebt **D**e
 got vander doot vriet
 heeft des soe is hy een ge
 tuych dese selue die gesont
 gemact is **D**ie selue **I**hū
 is die steen vande werck
 luyden vworpe oft vstote
 was **H**y is nu gestelt die
 hoek steen die dat geheel
 werck toe same haelt **E**n
 in myemant anders en is
 heil oft salicheit **N**och den
 myschē die onder dē hemel
 syn en is anders geynen
 name gescreue dan dese
 name **I**hū in dē wilken
 wy moete behalde werde
Als sy dese volstandicheit
 van peter en **J**ohānes ge
 sien en gemerct hebbe **J**nd
 wistēt dattet leetke māne
 ware sonder dergie soe wa
 re sy hem v wonderende **E**n
 myt dat sy dē mā die gesot
 gemact was by hem luyde
 die sage staen soe en wiste
 sy nyet wat sy seggen **E**n solde
 hebbe myt den peter en
Johānes hem doen vtrecke
 wt oere vaet **E**n soe hebbe
 syn onderlyngē gesent wat
 sullē wy desen māne doen

Vant by hem luyde alle dē
 goene die in ihūlin woenach
 tich syn eyn apenbaer tey
 ken gedaen is **I**t is apelic
 dat dat goen dat sy gedaen
 hebē **W**y en cōnes nyet v
 saken noch weder seggen
Jnd sy sloete onderlyngē
 dat sy myt dreyfen hem
 luyden benelē solde **D**at sy
 vort aen indē name **I**hū
 geyne myschē sprecke dat
 is leeren of onder wysen
 en solde **D**yt aldus geslote
 synde soe hebben sy die pry
 te der iode weder in oere
 vaet doen comē en hebbe
 den apostelē gekondicht
 of gesent **D**at sy vort mer
 den name **I**hū nyet predic
 ken noch leere en solde **P**e
 ter en **J**ohānes die hebbe
 dē ioden hier weder op ge
 antwaert seggēde **S**egget
 en oerdeckt gy luyde oft vur
 gade rechtueerdich is v luy
 den meer toe horen dā got
 wy en moegens nyet laete
 toe seggē en toe sprecke
 dat goen dat wy gesien
 en gehort hebbe **R**echt oft
 sy seggē wolde **I**hū ons
 meester die got is die heeft
 ons benalē synē heiligen
 name **J**nd geloene toe pre
 diche en toe condige **W**y
 en moegens nyet laten
Mer wy syn schuldich syn

beugle nae toe volgen **E**n wat
voel van den volcke dyt gro-
te werck waren lanende en
pynende soe en dorste die
pynce der ioden desen heil-
ige apostele myt corrigeren
mer hebben sy gedreucht
en laete gaen **E**n als dese
heilige twee apostele aldus
vander geuandemisse ont-
slage ware soe syn sy tot
oere mede broders en vryn-
de xpi gestaen **E**n hebben
hem luyde vtelt en gesent
alle dat goen datter geschiet
was **E**n wat die pynen
en alders vande iode tot
hem luyde gesent hadde **E**n
als die discipule en ander
vrynde xpi dyt hoerde: soe
hebbe sy semelike myt eyn-
re stemme gesent den psalm
van dauid seggende Qua-
re fremuerut gentes **D**at
is waer o soe hebbē die hey-
denē murmuracie en beroer-
te gemaket **E**n waer om
soe heeft dat volck dat is die
ioden ydelheit gedacht toe
wetē dat sy de name **I**hu toe
myt make solde wille **D**ie
coninge en pynce die hebbē
daer an gestaen sy syn toe
samē an een getomen teges
got de he en tegen synē xpi
En dyt is warachtelike nu
in deser stadt van iherlm ge-
schiet **I**vant sy syn **O** here

alle tegens dynē gebūde
soen **I**hu geweest soe wael ge-
~~būde~~ herodes als pilatus
en die ander pynce der iode
en gemeente van iherlm en
dat om toe volbringe dat
goen dat du here in dynre
goetheit hebbes vursien en
geordineert toe laten ge-
schen gemerct dattu heer
hebbes dynē emge soe wille
laete sterue tot vloessinge
der zielen **E**n sy hebbē dynē
wille volbracht toe wetē
myt quader meyninge **E**n
nu he wilt aen sien dese oer-
dreyfinge en genē dynen
knechte dyn waerde myt
volstandicheit toe spreke
en toe predike **W**itte dattu
dyn hande en hulpe wtge-
steke en gerepket hebbes
toe gesontheit myraculen
en wonder poer de name
dyns heilige en gebūde
soen **I**hu xpi **E**n als sy aldus
gebedde hadde soe wart dt
geheel luyde daer sy in wa-
re beroert **E**n synt alle v
nult geworde mytte heilige
geest ind sprackē dat wort
gatz myt gansse betrouwe
tot got **E**n die apostele wa-
re myt groter cracht ge-
tuydenisse geuende vā die
vryssensse xpi **E**n die gra-
cie gatz was groet in he
Niemant ond hem luyde

en was in gebreke oft in ar-
moede. Want in die voelheit
der gelomiger was een hert
en een ziel. En nyemant en
seide van syn tytliche ha-
ue. Dyt is my want alle oer-
guet en hane was mit
gemeeyn. Alsoe voel besitters
van guede lande oft huys
als onder hem luyde ware.
Dat vrocht sy all en brach-
te die penynge vur die voi-
te van den apostele dat wilt
ke men eyne negelick nae
synre behoesten was deulen
de en geuende. Onder andere
soe was daer ioseph de me-
barrabas liet gebaere wt
eyper. Die vrocht die syn
lant en brachte die penynge
van de en leidet vur die
voete vande apostele.

¶ Doe ananias en saphira
syn huysromme vur die voi-
ten van see peter doit blene

In desen
tyden soe warde
onder de kerstene
Ananias en Saphira man
en wyf dese vrochte eyne
acker oft stuck lants hem
luyde toe behoerende om die
penynge daer af comende
ten gemeeyne oerbaer bren-
gende. En die penynge va-
de coep ontfangende hebbende.
Doe heb sy eyne deels va-
den acker gehalde. En eyne

deel vur die voete van see pet-
ter. Die peter in de geest
dyt wetende seide tot Ana-
nias waer om ananias
heeft dy sathanas aldus ge-
tempteert. Dat is waer o-
hebstu dy van sathanas
in synre temptatie laten
wynne in soe dinger ma-
mere. Dattu den heiligen
geest wilste hegen en van
dyne vrochte bedriegde du
haddest dyn lant en acker.
En oit die geheel penynge
vande coepe wael moge hal-
de oft u gewolt haddest. Mer
aldus doende soe en hebstu
myet alle den mynsche ge-
logen mer got. En als ana-
nias dese worde hordde soe
hy neder ter eerden en gaf
synen geest. Doe dat mytten
een grote vrese gecome is
op alle die dyt hordde. Ende
als Ananias aldus doit
geblene was: soe sy hem
ter eerde gedragde en begra-
ne. En hier nae om trent
drie vrede tyts soe is saphi-
ra ananias wyf hebby by
see peter gecome van oer-
mans doit wetende nyet.
Die peter heeft toe deser sa-
phira geseit. Begge my o-
wyf hebby den acker om
dese penynge vertocht toe-
wette die wilcke dyne ma-
Ananias hier gebracht heeft

Daphira seide **I**n **P**eter seide
weder tot oer waer om oft
wat ist v van noede toe ter
terre den geest des heren **N**iet
hier die vortē der goerne
die dynē man begranen
hebbē sietsy hier comē by
dore sietsy dy comē hālē om
van hier toe dragē **E**n myt
dien soe is **D**aphira vur sē
peters vortē neder geuallē
genende oerē geest soe dat
recht als dyt geschieden
weder om getomē syn die
goen die **Ananias** begrane
hadde **E**n hebben **saphira**
mede genamē en by oere
man begrane **E**n wt dese
soe is seer grote vrees ge
tomē onder die goen die dit
hordē **I**n desen tidsē soe heft
got doer syne apostelē gro
te wonderē en tekenen
gedaen **W**ant die luyden
droegē die cranke en siecke
op ter stratē liggende op
oerē bedde op dat sy tē my
stē van sē **P**eters schem be
selenē solde werde want sy
eenē eygelickē gesont was
makende **D**ie luyde vande
lande en van dē t voel stede
brachtē oer sieckē vur sē
Peter **E**n hy mactē sy mē
naem **I**hu al gesont **D**oe
dat wt desen dagelick dat
getael der gelouger seer v
meerder t wart **E**n vande

pryncē d' iode en d' sectē vā
den saduceen dyt aemert
kende **E**n vult synde myt
quaetheit heeft myt syne
hulperē die apostelē genā
gē **E**n in die stercke geuet
kenisse geleit **D**er engel
heeft sy des nachts vloist
en wttē kercker geleit hē
beuelē dat wort gatz toe
predickē **D**es morgens
vroc soe syn sy in den tem
pel gesaen en hebbē daer
dē volck gepredict **D**ese
der saduceen heeft die vro
vgaert alle die pryncen
en meeste van dē iode **E**n
heeft gesent om die aposte
len wttē kercker toe haelē
ind vur hem luydē toe bren
gē **E**n als oer diene tottē
kercker getomē syn soe
hebbē sy dē kercker geslac
tē geuondē **E**n die wedters
daer vur staende ind nye
mant vande apostelē dan
in dat wilcke sy oerē herē
gesent hebbē **E**n als dese
pryncē der iode dyt hordē
soe warē sy in twifel wat
dyt wesen mochte **E**n myt
dese soe heeft eyn mā ge
seit **G**y herē dese luydē die
gy genamē hebt gehadt
sy staen in dē tempel en
leerē en predickē dē volcke
En als sy dyt hordē soe syn
sy op gestaen en tē tempel

geguen hoerende die aposte
 le predickē. **E**n hebben sy
 myt hem geleit sonder yt toe
 mysdoen want sy dat ge
 meyn volck ontsagē. **E**n als
 sy in oer raetz cinner geto
 mē ~~was~~ syn geweest: soe
 heeft die princē der pries
 terē totten apostelē geset
 aldus. **W**y hebbē gebeden
 v gebaedē en beualē dat gi
 in dē name van desen **I**hu
 myt predickē oft leerē en sol
 det. **E**n gy contrarie doende
 hebt alle iherlm myt uwer le
 leerninge vult. **E**n gy wilt
 dat meer is dat bloit van
 desen **I**hu op ons brengē. **P**e
 ter en die apostelē antwor
 dē hier op seggende. **I**t is
 van noedō gade dē hē mer
 onderdanch toe wesen vā
 den myschē uwer vaderē
 got die heeft **I**hu vweckt
 Den gy gedoit en gelan
 gē hebt aen dē holt des tru
 tes: got heeft wt synre macht
 desen princē vheue. **O**m pe
 nitencie en remisse toe geue
 in ysrael in vghiffenisse van
 sundē. **D**es soe syn wy getu
 gē vā dese waerdē iud dē
 heiligē geest dē wilcke got
 gegene heeft alle dē goenē
 die hē onderdanch syn. **E**n
 als dese princē dyt hordē
 soe warē sy in den wille
 dē die apostelē toe doede. **M**er

It geschiedē dat een eerbaer
 here onder hem luydē we
 sende genoemt **S**amahel
 en was een doctoer in der
 weet ind hy dede die aposte
 le en wemich op syde gaen.
En hy seide tottē anderen
 princen en herē. **G**y manē
 van ysrael wilt v eyn we
 mich op dese luyde dynckē
 toe wetē wat daer mede
 toe doen sal wesen. **G**y wet
 dat onlanges geleneert
 synde en die mē rechtuer
 digē dē eenē man genoemt
 was **T**heodas die groit ~~was~~
 wesen wolde en den wilckē
 voel luydē volgende warē
 omers tot vier. **T**oe **E**nde
 is hy doot geslagē en alle
 die goen die hem volckdē
 iud in hē geloefde syn alle
 toe myt geguen en vstrooit.
Mer nae is noch een ge
 west genoemt **I**udas wt
 galileen die oit voel luyde
 aen hem getrekt hadde.
En hy is oit vgaen iud die
 hem volgende warē sy oit
 vgaen en vstrooit. **E**n daer
 dē vlaet v van dese luyden
 en laet sy gaen. **W**ant yst
 dat oer werck mynschelicke
 is toe wetē wt mynschelicke
 op sat it sal vgaen. **E**n ist
 van gade soe en wilt v tegē
 got myt stellē want in dē
 genallē soe en suldy oer

wercke myet kōnē gekeere
En als sy dyt hoerde soe heb
bē sy in desen guede rade
geconsenteert **M**er sy heb
ben sy eerste doen geesselē
en daer nae late gāen bene
lende hem liden myet toe
my dat sy inden name **I**hū
myet meer predicken en
toe leerē **E**n myt dese soe
gynge die apostelen van
daē hem vblidende dat sy
doer **I**hū smadeheit liden
mochte **N**ochmans en hebbe
sy myet gelaete dagelick mit
tempel en huysen den naē
Ihū toe predickē en toe leer
en **E**n want dat getael der
gelouige soe groet wert soe
hebbē die apostelē hem wille
ledigē alle mit goen dat dē
geloue aen gāen mochte en
tot bedynge en hebbe **D**aer
om sē stene die vol van dē
heilighē geest was **Ph**ilip
porcorin miconor timoen par
mena en nyrolas gecoren
Op dat sy den gemeynē gelo
uigen besorgen en diene soldē
daer af sy leuen soldē mogē
Doe dat noch dagelick oere luy
der getal gemeerdert is ge
weest **E**n dese **Stephanus** ver
uolt synde van dē heiligen
geest dede seer groete teken
en myraculē dat wyke
die pryncē der iode mercke
de hebben die kerstenē totter

doit toe vvolget **E**n sē stene
doit gesteynt ind wt desen
soe syn alle die discipulē xpi
wtgenomē die **xij** aposte
len wt iherlm vtrocke en ver
strooit in al dat lant indeen
ou samarie **I**n desen tyden
soe was sē **Barnebas** genoot
saulus in xpo noch myet ge
loenende een sterck vernol
ger der heiliger kerck en d
gelouiger mynsche **M**er on
langh hier nae als hy om die
kerstenē toe vange en toe
doede naeder stat van ant
iochien was reysende soe
wort hy by die cracht gatz
in den wege van syne **per**
perde geslagē hoerende een
styme tot hem sprekende
Daule saule waer om soe
vvolchtstu my toe wete mit
mynē ic **E**n **saul** dese styme
hoerde seide aldus **D**ere
wat wildy dat ic doen sal
Die gebūde hē heeft aenge
sien syn goet wilheit en
bereithheit om in alle dyngē
toe wille doen als hy hem be
hefde **E**n soe heeft hy van
Danlo die een vvolger der
kerstenē was gemaect eyn
apostell en eyn sonderlinge
leeraer en predicaer syn
der heiliger kerckē ind heeft
van hem getuydt seggen
de **D**ese is my een vat der
vkiefinge op dat hy mynē

name draege vnr comfē en
 pynne en den kynderen vā
 ysraēl ~~en~~ **en** wilcke historie o
 der cortheit wille ic hyer
 an slaē want sy doch mit roch
 der apostelē en mit passionael
 mit lange vdaert is **H**ier nae
 soe is sct̃ **Jacob** die mynre bis
 scop van iherlm geordineert
 synde en die mē dē rechtueer
 digē broeder xpi noemde by
 nē iherlm gedoit syn passie en
 steruē laet ic ont om die cort
 heit wille anlydē **D**ie soe is
 iacob die meerder by herodes
 agrippa onthoest geweest
Thade die mē ont indas noe
 de is tottē comick van edissen
 die mē noemde **Abagar** ge
 sent geweest om hem gesont
 toe mackē dat wilcke syn
 historie ont genodich vdaert
Symon syn broder is een
 tyt myt **thade** in mesopot
 hamien en pontē geweest
Hier nae der hant in egyp
 ten gepassyt sommige seggen
 dat hy hondert en xx iaer
 alt roesende en bisschop syn
 de toe iherlm synde gecruyst
 wart **I**te een vandē geor
 dineert myt sct̃ stene ge
 heitē philipp⁹ daer voren
 of geseit is **D**ie is totten
 comick vādē moorē gesent
 geweest ind hy is die eerste
 geweest die dē heydenē dat
 geloue xpi geprediet heeft

Thomas is mit lant van
~~persee~~ **persee** persen getagen
Barnabas in cyper **Bar**
tholomeus in indeen **Matthe**
us in ethiopie **Matthias** i egypte
 en indeen **Andreas** i adyē
Johānes in asyen **Marcus**
 is eerste in egypte gereyst
 geweest en nae der hant myt
Petro tot romē getomē **E**n
 peter daer synde soe is **Pau**
lus wt indeen tot romē ge
 uangē gebracht al daer hy
 nae der hant myt **petro** mar
 telaere gecroent is geweest
En mit cort geseit waer en
 tot wat tyden elck van den
 apostelē gereyst is en woe
 sy van een scheydē **D**at mach
 men sueckē van elck in sy
 historie als in die gulde legende
Die mysche **E**n syn dese
 heilige apostelē oft discipu
 len myt vscheydē oft geschei
 dē geweest van een ter stont
 nae dat sy den heilige geest
 ontfangē hadde **S**criptu^r
Eneen sy mer sy blenē eyn
 lange tyt in ~~indeen~~ **indeen** wt lant
 van indeen en predieten
 eerst den ioesche volcke en
 nae der hant soe syn sy al
 op eenē dach vā maltand
 gescheidē **E**n synt gereyst
 in allē hoeken en landen
 der werlt **A**lsoe dat toe
 vorē geplyeteert was oer
 geluyt is wtgegeuen i allē

lande **E**n oer waerde in de
eynde des dryntes der eerde

Ick gene **E**n **G**ebet
dancberheide en lane **O** here
he my got my ontfermher
tidheit die my geverdiget
hebeste toe streppen en toe ver
lossen en tot dynre kenni
se toe bringe **E**n byden af
wassche des heilige doepsels
toe vgnedere onder die k
pere der vkieynge **I**ck laue
dy ic glorificeere dy die my
dne wile in voel sunde vbeit
hebeste tot beterissen en va
voel tribulacie en pericul
vloist hebste **I**ck dant dy vur
die begone gane dynre gra
cie in my die bidde ic dy dat
du volmakes ontfermher
tidheit en schicket my inde
weth der ewiger salicheit en
geleit my salichik tot dyne
aensien **A**me **W**an on
he vrouwe sterft dach ende
opuaert ten hemel **D**at

En lxxij capitel **D**ie mysche
Ick solde

Ick solde
geern wete woe
dat mytter ge
binder moder
gatz was nae dat oer hene
soen ten hemel genare was
En woe lange sy daer nae
opter eerde in leuede hne
geblene is **J**ud woe sy ge
storne is **S**criptura

Die heilige ewangeliste

en scrine hier myet af **M**er
die gulde legende die seit dat
hier af vynt in eyn boec
ke gescrene dat wilck men
seit gemaect toe wesen by
ste **J**ohan ewangelist seggen
de dat nae dat die heilige
apostelen elck in vscende
lande en prouincie dat wort
gatz ware predickende soe
bleef die gebinder moder **E**n
woenende in een huys stae
de byne ihu aenden berch
va syon en sy plach daghe
myt groter deuotie toe be
sucke en toe visiter alle die
plactsen daer oer gebinder
soen gelede had **E**n alsoe va
oer tufet ste **I**heronim **S**oe
en solde geyn myschick her
te kone bedynke myt groe
te brant der gotdienstiger
myne dat **M**aria ontster
ken was sonder onderlant
Ait woe woe begeerte sy
beroert wart vult synde
vande heilige geest **E**n myt
woe voel vmaninge der
hemelscher secretē sy an
gedragē wart **D**at wilck
geen wonder en is **W**ant
sy hadde de engel gabriel
ind eyn groete menichte va
enigele **A**nderē myt oer ge
sellick en familiāer als myt
ter moder oers comen en
herē **E**n als toe spreke va
den tyt die sy leefde nae die

opuaert **I**hu toe hemel **D**oe
 bescreue die sompge dat sy
xxiiij iare in leuende hinc
 was nae die doot en passie
 oers leue soens **D**ie gebi
 dide moder was xiiij iare
 alt als sy de soen gatz ont
 synck **O**p baerde hem i oere
 xv iare **I**n was by oer
xxiiij ier makende toe
 same xlvij **E**n hyer nae soe
 leefde sy xxiiij iare **A**ldus nae
 dese rekeninge soe was alt
lxvii iare als sy aflinck wart
 s sompge die bescreue dat
 sy myt mer dan xij iaren
 en leefde nae oere lieuen
 soen **E**n aldus soe en was
 sy mer lx iare alt als sy af
 linck wart **E**n sompge and
 seggen dat der heiliger se
Elizabeth vande moder gatz
 gatz maria geopenbaert
 is geroest **D**at sy nae die op
 naert **I**hu toe hemel myt
 langer op der eerde en leef
 den dan een ier **E**n alsoe
 voel tyt als is vander he
 melnaert **I**hu totter hemel
 naert synre gebidder mo
 der maria **E**n als die tyt
 des anlydens oft steruens d
 gebidder moder was make
 de **E**n sy in groeter begeer
 te was om by oere lieuen
 soen toe wesen **D**oe is die
 helige engel myt groeter
 daerheit tot oer gecomen

en heeft sy eerwerdelicke
 gegruet **E**n oer gebaet
 schapt dat sy opten tyt der
 de dach an hude solde van
 desen tylickē leue en heeft
 oer eyne palm wtte para
 dise gebracht o dat vur
 oer doede licham toe doen
 dragē als men sy ter eerde
 dragē solde **D**ie gebidde
 moder seide weder totte en
 gel ald **I**st dat ic gracie
 van dy veruene mach soe
 wult my segge dynē naem
En ic begeer vort dat my
 lief kynt ind my broederē
 die apostelē by my comē **O**p
 dat ic sy myt mynē mysche
 lickē ogē sien mach eer dat
 ic sterue **E**n my geest i oere
 luyde tegenwaerdichheit
 op geue mach **E**n op dat ic
 sy d van hem luyde begra
 ue mach werden ind oie
 als my ziel v'scheyde sal dat
 sy dan de boesen en eysele
 kē geest myt en sie noch die
 macht van sathanas myt
 en gemoete **D**ie engel ant
 waerde oer weder om en
 seide **W**aer o vrouwe wilt
 mynē naem wete hy is wō
 derlic en groet **D**ich dyn
 gebroeder die sullē luyden
 by dy v'gaederē ind sy sullē
 dy een eerlike wtuaert
 makē en doen **E**n in die te
 genwaerdichheit van hem

lynde soe suldy inwē geest op
geue waer om ontsiedu de
boelen geest **Want** gy hebt
hem doch syn macht bena-
mē **Ziet** toe my v begeert
sal v gesien en gy en sult
hem niet sien **En** als die
engel dyt geset hadde soe
trat hy myt groter claerh
op waerts ten hemel laten-
de al daer die palm die vā
groter claerheit blynde
de was oer vwe was groe-
groene **Mer** oer bladerē
blynde ghe die sterne **In**
desen tyde was sē **Iohan**
predickende in epesen en
in syn sermoē staende soe
is eyn geluyt wtte hemel ge-
come myt eyne claere
wolcke die hem obenangē
en op genamē heeft en ge-
bracht vur die dore vā
gebūder mod maria **In**
heeft aen der dore geclop-
pet en hy is daer in gegaē
Daer heeft **Iohānes** maget
wesende die maget en mo-
der gefruet **En** als hem
die salige moder gesien heft
soe was sy seer oer vwon-
derende ind sy weende vā
blytscopē seggende tot **Jo-**
hānes weest gedachtich s
soen dyns **Meesters** worde
mytte wolcke hy dy my tot
eyne soen **En** my dy tot
eyne mod benelende was

Zich it byn vāde hē geroe-
pē om der natueren schult
toe betaelē **Ick** benel di my
licham **Ick** heb gehoert dat
die iode toe raede genalle
syn seggende **Wy** willen
v wachtē de dōit vā der
goerre die **Ihu** gedragē
heft **En** soe wille wy oer
licham nemē en v barnen
in den vuyr **Dese** palm sul-
dy dragē vur my licham
alst gy ter eerde sult bren-
gē **Iohānes** dyt horende
seide weder tot mariam
Nich oft nu hier warē alle
die apostelē alle onse broe-
derē **Op** dat wi v een be-
hoerliche wtuaert doen
mochte myt betamliken
lane **En** als iohānes dyt al
das was seggende: soe syn
alle die apostelē in dē landē
daer sy warē en predickē
in dē wolcke op genamen
En gebracht vur die dore
vā der gebūder moder
maria **En** als sy daer mal-
canderē genondē ghadt
hebben soe synt sy seer vwo-
dert gewest seggende tot
malcanderē **Wat** mach
die sake wesen dat die here
ons al hier vgaedert heft
Iohānes is tot hē lynde wt
gegaē en heft geset **Woe**
dat die gebūde moder
Ihu oers lieue meesters vā

eertryck v'scheydē solde **En**
 hy seide voort **Diet** gebroeder
 en als sy v'scheydē sal wese
 dat niemāt van v luyden
 oer en bescrijue op dat die
 goen die dat sage goyn
 sake en hebbē seggende **Diet**
 woe onthien dese luyde dē
 doot die nochtans die bruyse
 mīse predickēde syn **Als** die
 gebūdde moder alle die a
 postelē **vsamet** sach **Doe**
 heeft sy got gebūdyt en die
 kerssen en lampē ontstetkē
 synde soe heeft sy oer neder
 geligget **En** ter verder vīe
 vander nacht toe wete nae
 der sonē onder gānk **Doe**
 is daer gecomē die gebūdi
 de **Ihūs** myt eyn hemelsche
 v'schaer der engelē en meth
 dē syngende **Die** mamer
 van deser wtuaert wort
 mit vurscrenē boetckē v
 claert aldus **Die** gebūdde
 hē **Ihūs** die begaen **es** eer
 stē seggende aldus dat wort
 gescrenē mit boeck vā mī
 nē geherte **van** cantica
Come mī wtūcarē ic sal di
 sette in mīnē troen **want**
 ic hebbe dy gedaente be
 geert **Die** salige moder en
 maget antwaerdē weder
 om ald' mī hert here is
 bereit bereit is mī herte
Doe seide alle die heilige die
 myt daer warē dyt wort

rotter heiliger scriftē gena
 mē **Dyt** is sy die myt gewe
 tē en heeft in oerē bedde
 enige sinde **Recht** oft sy seg
 gē woldē **Al** ist soe dat dese
 werdige vrouwe gelillicket
 is geweest: nochtans is sy
 van allē sandē onbesmet
 en reyn gebleuē **It** is recht
 dat sy sal hebbē en ontfangē
 vrucht en loē mit aen sien
 van allē heilige ziele **En** die
 gebūdde moder heeft vā oer
 seluē geseit aldus **Alle** ge
 slechte sullen mī salich seggē
Want hy die machtich is
 en synē heilige name hebbē
 mī grote dynge gedaen
Doe sanct en seide got die
 ouste sanger **Coem** mī brūt
 coem du sulste gecroent
 wordē **En** die salige moder
 seide weder dat woert van
 den pphete **Diet** ic come
 want mit hoeft dat is mit
 eerste en ouste vā dē boeck
 soe staet vā mī bescreuen
 dat ic **O** mī got dynē willē
 doen solde want mī geest
 is v'hoget in gode mīnē heil
En ald' is die heilige ziel wt
 mariē licham geshenden
 en is inden schoot oerē lieuē
 soenē ontfangē **Die** gebū
 dide hē heeft tot synē apos
 telē geseit **Gy** sult dyt licha
 mīnre lieuer moder bren
 gen mit dal vā iosaphat

en settet in eyn nye graf
dat sy daer sult vynden
en al daer soe suldi my v
wachte drie dage tot dat
ic dan weder om by v sal
comē. **E**n ter stont soe is
sy om beuange geweest
myt roesen toe wetē der
martelare en scare der
engelen en meche. **D**ie
apostelē hebbē gesongē
Dalre wylste maget waer
soe ~~rensy~~ rensdy wilt onser
gedrucken. **E**n als die gebū
dide moder van oerē lieue
soen op waerts toe hemel
genoert is soe sy die ander
heilighē en engelē oerē ende
tot synre lieuer myt hem
brengende myt laue en san
ge toe gemoete ~~come~~ gecome
de siende die heilige ziele in
den scoet oerē gebūdiden
soens en seggende als in d'
mynē boeck gescreue staet
wie is dese die wt die wos
teme op is clymēde vloren
de vol weelde. **D**aer op
die ander heilige comende
myt deser glorioser heiligher
zielē van maria antwaerde
aldus. **I**t is die schoenste en
bequaemste onder die doch
tere van iherlm. **E**n gelick sy
oer gesien hebt vol caritate
en mynē dese wort des ge
licx myt blyscapē in den he
mel ontfange. **E**n wort geset

aen die rechter hant oerē
soens in syn glorie. **D**ie claer
heit en glorie was in dyt
op nare onspreekelick. **D**ie
heilighē apostelē hebbē eer
werdelickē dat lidham van
der gebūdider moder naē
ioetscheit manerē op eyn
bare geleit. **D**ie peter en scē
pauwel hebbē dat op oerē
scholde gēnamē. **J**ohānes
is wt beuel van scē peter
mytter vur seider palmen
vur gēgaen. **E**n die ander
heilighē apostelē en vriendē
xpi syn om trent dat lidhā
gevolget gaende myt sangē
en laue nae dat dal van
iosaphat. **E**n myt den soe is
eyn clare woleke wtē hemel
gecome die dat gloriose ge
selcoop in soe damger man
merē beschenē heeft dat mē
sy myt sien en mochte. **A**l
wast dat men sy mytē en
gelē hoerde syngē die wilcke
myt oerē geluyt alle die stat
van iherlm vūilde. **D**oe dat
die luden om dyt wonder
wt oerē huyzen quame v
nemē en vragende wat dat
suete geluyt was oft wen
dattet quam. **E**n als hem
lypde geseit wart dat mā
die moder van iherlm anlede
en gestorue was. **E**n dat sy
van synē apostelē ter eerde
gedragen wart. **D**oe liepē

die quade iode alle ter wapen
en roepende **C**omt laet sy
ons doot slaen **J**ud laet ons
dat licham dat de vlieder
gedragē heeft vbarne mde
vuyr **D**ie pryncē en onste
~~dat merckende~~ van de priesterē
dyt merckende die was
geheel in hem seluē vslagen
en myt gramscoppe ontfec
ke seggende **D**iet dat is dat
tabernakel des goens die
ons en onse staet al beroert
heeft **D**iet wat glorie sy nu
ontfanget **J**ud myt soe
sloech hy syn hande aen die
bare daer dat heilige licha
op gedragen wart om ter
eerde toe werpen **E**n ter
stont soe syn beude sy hande
vborret gewordenē clenende
aen die bare **E**n is wt grof
pynē en wec roepende ge
worde **J**ud die ander quade
iode die hem vochte sy vā
den engelen blynt gemact
Dese pryncē der priesteren
heeft uernstelicke aen scē
peter om genade geroepe
Dā peter heeft hem gemit
wort gelydt seggende
Vuy sy nu onledich in die
wtuert van onser lieuer
vrouwe en moder **I**hu soe
dat ic op dyt pas aner dy
gesontheit my myet become
ren en mach **M**er myet toe
my ist dattu in onse here

426
Ihu xpm en deser synre ge
binder moder die wy nu
hier dragen geloene wile
ic haep dattu ter stont gra
cie van dyne gesontheit v
werne sals **E**n dese pryncē
der pryncē der priesterē sei
de **I**ck geloene in de heren
Ihu den wilcke dese vrou
we in oere licham gedra
ge heeft **I**ck geloene dat hy
waer achtich gatz soen is
En ter stont als hy die war
de gesprackē had soe syn
beude syn hande van der
bare geguen **M**er in synē
armē soe is noch dorheit
en pynē gebleue **E**n scē pet
die seide tot hem cisse die
bare en segge **I**ck gelone
in **I**hu den dese gedragē
heeft en dat sy maget nae
dat bare gebleue is **E**n als
hy dyt aldus gedaen had
ter stont soe heeft hy sy eerste
gesontheit vcrege **E**n scē pe
ter heeft vort tot dese pryncē
geseyt **N**eem die palme vā
iohānes mys broeders hāt
en leggest op dy blinde wolt
En die goen die geloenen
wille in **I**hu die sille oer
gesichte weder vcrege **M**er
die anderē myet **J**ud al dyt
gedne synde soe hebbē die
heilige apostelē dat heilige
licham i dat dal vā iosap
phat gebzacht **E**n dat geleit

in een nre graf dat wilcke
sy daer toe bereit vonden **E**n
alsoe hem luyde vā oere here
en meester benale was soe
syn sy daer by geblenē totte
verde dage **A**ls maria die
moder gatz myt ziel en lich
am toe hemel op genare
is alsoe hier nae vdaert sal
werde **T**oe wetē is dattet
graf van maria mit vur
seide dal van iosaphat noch
vertoent wort dat wilcke
in groter reuerencie gelid
de wort iac die vade sara
synē **E**n al is dyt dal van
seer diepe nochtan placht
voel dieper toe syn eert ge
nult wart **W**ant dat graf
der moder gatz dat wilck
doen was bauen op ter eer
de dat is nu diepe onder
der eerde **E**n dat vur sey
de dal is banē al effen oft
slecht **D**yet toe my soe is
daer banē een capelleken
getemert **E**n als mē daer
mē daer in is soe daelt mē
vystulj trappē neder om
toe comē in die kerck vā
de grane onser sueter vrou
wen **E**n is en schoen rone
kercke in die wilcke men
siet dat vscenē graf daer
maria in rustē al ydel syn
de **E**n om toe vvolgende
die materie van oere he
melnaert soe quam die

suete hē Ihus weder tot syne
apostelē opte derde dach seg
gende **D**iede sy myt v **E**n
die apostelē antwoerde seg
gende **G**lorie soe sy dy got
die groete wonderlike dyn
gen doende byste **E**n daer
soe heeft die heilige engel sē
mihael die ziel van der ge
bndider moder maria we
der in dat reyn vat oer lich
am gestelt en is myt ziele
en licham alsoe op genare
tott hemel vsclypt mytē
chozen der engelē **I**n dyt
boeckē daer voren af ge
seit is en mit welt dat ane
lyde en die opnaert vā mē
gestrenē is syn voel dyngē
bescreuē **D**ie vrende in den
vstande der geleerder syn
En daer om soe en ist vā
heiliger kerckē in al niet
ontfangē mer wort gelesē
vur sulck alst is **D**iet toe mē
sē Iherlm in syn epistel tot
Paula en Eustochiū seit in
dyt selue boeckē syn y pun
te van deser materie die toe
gelatē syn vanden vaderē
Toe wetē dat die gebndide
moder van de engel alle
trouit gegene en gedaen
is geweest toe wetē in baet
scypē van oere sterf dach
Dat die apostelē op den
dach by oer vgaert sy i c
weest **D**at sy sonder wee

oft droefheit v'scheydē is
Dat oer graf mit dat vā
dal van iosaphat bereit
is geweest **D**at oer wtuaert
myt groter eere en deno
tien gedaen is geweest **D**at
xpūs die hē myt synē he
melschen scharē syn gebū
dide moder toe gemoetē is
getomē **D**at die ioden om
oer heilige lichām toe laste
rē vūoldy gedaen hebē **D**at
op der tyt groete myrake
le geschiedē **D**at die gebū
dide moder myt ziele en
lichām in dē hemel ontfā
gē is **D**yt selue bewist sē
Augustin seggende aldus
Maria die wort wtgena
mē van sōmyge gemenen
dyngē die welck alsoe groete
pruilegie van weerdichei
den v'heffet **I**st dat die here
gewilt heuet syn moder ge
heel bewarē by schamelhei
dē der mechelicheit waer
om en solde hy sy dan myt
willē bewarē ongetorrimp
peert van dē stanch des v
rottens **E**n hoertet myt tot
ter guedertierenheit des
herē **h**e toe bewarē die eere
synre moder die myt com
mē en was om die wet toe
ont **M**er om die toe vūulē
want hy die in synē leuē
syn moder geert heeft myt
fratie der ontfangemisse

427
die heeft sy inder doot geert
alsoe guedertierlick toe ge
geloenē is by sonderlyngē
groete gracie **W**ant dat
vleische Ihu is dat vleische
der heiliger maget maria
dat wilcke hy bānē die he
melē op genoert heeft eere
de alle myscheliker natuer
en voel meer die nature
synre moder **H**et is wer
diger dat dē hemel alsoe
ouerbaerē scat beware
dan die eerde **H**och seit
die selue leeraer **D**aer o
soe duet xpūs maria oer
v'blydē in ziel en in lichām
En geen ellende der corrup
tiē oer volgen der wick
geen corruptiē der meche
deliker geheelheit genol
get en is in oerē soen Ihu
toe baren **O**p dat sy onge
brackē sy die welcke soe gro
te gracie bestort heeft dat
sy geheelit leuende sy die
gebaert heeft dat leuen
alder myschen **T**ot deser
glorioser maget maria
wtuaert scrift sē Ihero
nim dat die engelē gediēt
stich warē **E**n al dat hemel
sche hoff v'blydē hem **W**āt
het is toe geloenē seit hy
dat dat rydderscap der
hemelē myt synē scharen
toe gemoetē is comē feest
lick der moder gatz **E**nde

heeft sy myt groete lichte o
schenē en geleit myt laue
en geestelickē gesange tot
tē throne der glorie oer be
reit synde vnr dat begyne
der werlt. Niemand en is
twifel van al dat hemelsche
ihrlm hem doen verhuede
toe hebben myt onspreek
liker blytscop. En blyt toe
syn myt onschatteliker
myne. Hier af spreckt oie
scē. Hernaert aldus myt
woe groter eerē en blyt
scopē meynstu. O mynsche
dat maria heyde vā. Ihn
oerē soen ontfangē is ge
west in gaende die hemel
sche stat. In die werlt en is
geen waerdiger stede dan
den tempel des medeliche
kē licham: noch in dē hemel
geyn werdiger stede. Dā
den conincklicke stoel mde
wiltke dat huede. Ihn
die salige maria syn mod
vhanē heeft. Want alsoe
voel gracie als sy in der
eerde meer vcrege heeft
dan ander mysche alsoe
voele sonderlynger glori
en heeft sy toe meer mde
hemel. Die feest deser he
liger opuaert van maria
die is gefigureert geweest
wylle eer in die moder vā
dē cōnck. Salomō die wil
ke in den cōnckliken

throne sadt. En hy dede dē
throne synre moder toe
synre rechter syden sette
in den wiltke hy daer sit
tē. En soe wat sy eychte
dat en weygerde hi. Ver
myet. Alsoe heeft xpus sū
gelindide moder oie ge
setē in synre rechter syde.
En al dat sy wilt dat sal
sy van hem vcringen. Dar
om synget van en tot oer
die heilige kercke. Omaria
hoert ons want dy soen
dy eert en myt en wey
gert. Die mysche. En
was daer op desen dach
en tot deser wtuaert nye
mant vande andere disci
pule xpi waerē alle die
apostelē. En daer geroepe
oft gebzacht. Scriptura
Ick wilt di segge. Dich dio
nysius die grote meester
van Athenē die nae der
hant van scē panwel be
keert en syn discipul ge
wordē is die wiltke by
parys martelaer gestor
uē en gecroent is geweest.
Die heeft een bouck ge
maet vande gothicken
namē daer in dat hy
seit. Dyt mit mē lyde en
sterue vander gebūdi
der maget en moder
alle die alle apostelē ver
gaderet warē. En dat hy

op der tyt selu in psoene
naer mede by en aen was
als sy afhuich wort ge
loek dyt in materie van
deser hoedhtyt breeder
vclaert is **Aldus** soe ist
wael toe merckē dat op
der tyt ey groete vghad
mige der heiliger vrynde
gatz ten vschende vand
gebūdider moder en ma
get gewest syn **Want**
sy nae die passie van oer
en heuē soen toe ūlaet en
troesterse was van allen
kersten mysche en vrynde
xpi die wylcke oer toe ga
ganck tot oer hadde **Der**
myt werddicheitē visiterē
de wt alle lande want sy
myt alre herte begeerde
toe sien die moder oer
herē en behalder vā alre
alder werlt en cōmck
der glorien

Moralizatie en medi

O mysche aen meret w
in dese gebūdide moder
en maget **Maria** dat gen
dat **Iheronim** van oer
tuyget aldus seggende
ist dattu maria neerstelt
aensietse soe en is geen
dochde noch schoenheit
noch glorie die wilcke
in oer myet en blyucket
En daer om ist dat alsulc

428
ke maget dy behaget soe
belagte di dan dat werck
oere dochde **Woe** leuen
is alre mynsche **disap**
phye **Woe** zeden syn die
in settinge van alle kert
ken die wilcke maria
alle ander toe banē gact
Daer o soe wat maget
van oere loen begeert
en hulpe aen roepet die
sal nae volgen oer ex
empel **Daer** om seit vā
oer **Anselm** aldus **Beker**
heli myet en is oerbaer
heli naest got **Dan** die
gedynckemisse der mod
gatz: myet en is saliger
dan dacht der got dien
stiger myne **Daer** by
dat sy vuyrich was i
die gedynckemisse en cō
templernigē oer soen
Niet en is ghenochlicker
dan die smack oere
vroude **Daer** by dat sy
mēcholdichit genoet
wort in en doer den sel
ne oere soen **Ihm** dnt wile
hebben wy gesien en geh
hort **Dat** voel mysche in oere
perikels gedacht hebben
des namē der seluer sal
ger maget **Maria** En dat
sy ter stont ontfaen syn
dat quact alles perikels
En daer om vweckende

die selue leeraer **A**nthonis
alle myschē toe oerē lane
seit aldus **W**at lane oft
wat danbaerheit is deser
alre heilichster magot schyn
dich myt alleen die mysche
Mer die alle creaturen
Want die alre puerste
heilicheit en alre heilichste
puerheit oere alre got
dyensliker herte toe ba
ue gaende alle puerheit
oft heilicheit van allen
creatiē myt ongheliker
hoedheit die heeft dat ver
dient dat sy worde solde
alre weerdichliet een re
parerersse der v'laren der
werlt **W**ten welckē me
mans herte onder dat
sterflick vleische leuēde gesyn
syn geschatte en kan **W**at
lane dat oer myt redyge
vur soe onspreckelick gnet
schuldich is die werlt die
by oer gerepareert is **E**n
aen roepēde **A**ugustinus
Dese suete maget **m**aria
seit aldus tot oer

O heilige maria comit
toe **d**en hulpe dē ellendige
hulpe die deymoeidige vocht
dat droeyge oft weenen
de bidt vur dat volck vur
die clergie **B**idt vur den
doere der momke oft ge
oerdende **B**idt vur dat
denoete geslechte der vrou
Wen

Dyn hulpe moete alle m
sche genoele die dyn he
melsche opuert denoet
lickē vieren **W**oert seit h
ouder desen **O** alre liefte
broders: soe laet ons my
alre begerde des herte be
uelē **D**en gebedē deser al
re salichster maget **l**aet
ons alle myt neersticheit
oer hulpe aen roepē **O**p
dat sy ons myt gestadiger
bedē gewerdige toe helpe
mde hemel **A**ls wi myt ne
stige dienste oer frequēter
mder eerden **G**ebet
Got gener der blytscop
onthaffer des weneent
En vdriner der droefheit
die myt voelre hande blyt
scopē mder eerde ind mde
hemel vblit hebbes **D**ie sal
ge maget **m**aria dy moder
die spiegel is der manest
solac der engelē beelde dy
re guetheit oerspronck om
salicheit **V**erleent my dynē
ymge knecht dat ic die
my vmetē dorre bettrou
lickē toe gaen tot oer **A**ls
totter fonteyne der bliscop
m mynē droefheidē genoe
le mach myt oerē vdiēte
en gebede dat werck der
teghenwoerdiger en ewiger
vzondē **E**n tot der ontspre
kelicker vzondē salichlickē
toe comē daer sy opgeuare

Ine dat witterste
oerdeel soe vol-
get die pyne d'
helle. En die glo-
rie des ewighe leuens ind
van d' helscher pyne is toe
wet. Dat want inder d'
doemden v'scheydenheit d'
sunde is: soe sal oit syn ver-
scheydenheit der pynen
En die sal naeder verryse
semisse en nae dat oerdeel
voel meerder syn dan so
no ~~alle gepynicht~~ is. Want
die v'doemde sullē dan die
helsche pyne lyde in ziel
en in licham. Daer sy no
alle gepynicht werden
in der zielē. En oit soe sal
die helle dan geslaete ende
toe gesegelt syn en soe voel
toe heiter ~~beter~~ bernē ge-
loek eenē gluyendē niet
gestopt synde heiter is
dan apen synde. Daer sal
syn die hette des vyrs
wtnemende: calde: roek
duysterisse inwendigē
tranē en suchte dat aen-
schouwē der vyaden e-
wigh roepē. Verpentē en
drackē dorheit des dor-
te stank den worm d'
conscientie den helschē
Den helschē kercker en
die bande die helsche nau-
heit ofte in geheit vrees
droefheit. En schemte d'

419
sunde die hem allē auebaer
syn sullē. Maet nydicheit
dermige der haepē vā sa-
licheit ind oit dat wesen
dat alle creaturē begerē
sal hem pynt wesen. Dat
~~alle creaturē begerē sal~~
~~hem pynt~~ en dermige des
gotlickē ansichts. Want
sy sullē die natuerlickē
dout begerē en den niet
vynde. Want sy tegē got
gesandiget hebbe. Die dat
ewige en ouerste guet is
is. En want oere wille gep-
eynde van sundigē gehaet
en heeft. Daer om sullensy
rechtuerdelickē in eerwichei-
den gepinicht werde. Daar
af seit Gregori⁹ aldus. It
behoert totter sentencien
des strenge rechtē dat
sy nūmemer en sullē der-
uē die pyne wilcke herte
in dyt leue nūmermeer
en heuet wille deruē die
sunde. Dan deser ewigh
der helscher pyne is we-
te dat oft moeghelicken
weer. Dat eyne moellē
steen warē alsoe groet
dat hy alle om den he-
mel genactē. En dat en
deyn vogelkē comende
nae hondert dusent ia-
rē van dese moelē steen
myt synē becke name

alsoe voel als dat tiende deel vā
eyne rozenkē terwē en dā
weder nae hondert **M**
iaerē noch alsoe voel soe
dat **x** **M** iare myet meer
daer af en name dā die
groitheit van eenē terwē
rozē waert nochtans soe
dat ten eende als al dese
steen aldus vā dese vogel
ken gebrackē ware **D**ie
vdoemde vloist mochten
werdē **I**n soldē mytē **S**
troist en haep hebbē **M**er
Elaes desen troist is den
ellendige gewengert vā
der gothicker rechtādich
En bane alle dese pyne
der hellē soe is die pyne
van toe deruē dat aen
sichtē gatz die alre swaer
ste **D**at twyget sē **J**ohan
crisostom⁹ aldus **W**oel my
schē vreesē alle die helle
ic segge nochtans dat dat
vlieē der gloriē voel bittere
is pyne is dan der hellen
pyne **E**n eysselick dynck
is die pyne der hellē **N**och
tans al ist dat yemant **M**
hellē vort stellet soe en cā
hy alsulck dynck myet ge
segge alst is vorenē toe
werdē vander eerē der
hemelscher gloriē **E**n gehat
oft toe weder sien toe syn
syn vā xpo en van hē toe
hoerē dat waert **I**ck en

kene v myet **E**n dat dat aen
sicht volsachtinoedicheit en
guedertierenheit en satige
ogen ons geensyns en solke
myllē aensien **M**er **D**een
ge soen gatz en laet ons
dyt geen syns lyden noch be
vynde die onthelike en v
veerlike pyne **E**n dyt selne
tuyget oic sē **A**ugustin⁹ seg
gen **W**an dē rijke gatz ge
hane toe werdē vander
stat gatz vureemt toe wer
dē **W**andē leuē toe ontual
len dat is soe swaer pyne
dat geyn tormentē die wy
gedynckē conē daer by ge
heke en moegē **W**ort
meer als van der glorien
des ewigē leuens **D**oe is
toe wete dat soe voel ende
soe groete blytscopē mt
dat ewigē syn **D**at alle die
myschē der werlt die myet
en soldē kōnē wtgespre
ken **W**ant alsoe sē **p**aul⁹
seit mye bge en sach noch
mye oore en hoerden ende
mye en quam in des myn
schē herte **W**at got beret
heeft den goen die hē mō
nē **D**ie heilige daer synde
die vblidē hem bane van
den aenschyn gatz onder
oft benede hem vander s
schoenheit des hemels **E**n
van inder lichamelicken

creature van bynē vblhy
de sy hem vander glori-
termite des lichams en d'
ziele ind om trynt hem v
blyden sy hem vander ge-
sellicheit der engelē en d'
mīschē **E**n een yegelic sal
hem daer vblhyde van eys
ander v guede en vroude
ghelic van syns selues gue-
de **H**ier af sprecht **Bernar-**
dus aldus **V**erblift daer
om **O**ziel en vhoefte dy
en nēmercke den groete
loen dyns arbeit die war-
achtichlick alsoe grote is
dat hy nyet en mach w
dē gemeten alsoe costelick
dat hy nyet en mach wer-
dē gheschāt alsoe dat hy nyet
en mach worden gecyndt
En nae dat scē **Augustyn**
seit soe is die schoenheit en
vrolidheit der hemelscher
glorie alsoe grote dat sy
vwynt alle sueticheit en
alle bogheerte **D**aer seit
hy soe sullē wy sien ende
mynē **W**ant got is dat
eynde onser begertē die
sonder eynde sal werdē
ghesien sonder vdrict sal
werdē gemynt sonder v
moertheit in ewichheit sal
werden gheloeft **E**n o ons
herte toe deser glorie toe
stuerē soe vweet ons scē
Bonauētura seggende
aldus **O**my ziele du sol

430
des dat leuē omhelsen **D**aer
eyn leuē is sonder doot vonds
sonder altheit blytscop sond'
droefheit **V**rede sonder twe
drachticheit wille sonder o
recht **L**icht sonder duysterh
Daer sal syn alle dattu salt
ste wille ind daer en sal nyet
syn dattu nyet en salste wil-
len **T**ott wilcker glorie ons
gracie wil geuē toe comē
die suete here **I**hus doer die
vdiēte syns heilighē leuē
en bitter doot **A**mē
Here **I**hu x^e **G**ebet
Vleent my armē broesclyen
mīschē dat ic onder alre hā-
den sucheliedē des leuēns in
den lichām lenende mytter
gedachte dale inder hellen
En merckende ind aūdpyckē
de die pyne der sunderē be-
rent sochhuoldichliker my
wachten moit vā smiden
Op dat ic sternē nyet bedwō-
gē en werde daer neder toe
dale **E**n die selue pyne toe
bevynde **G**eeft my oit here
onder voel bitterheidē des le-
uēns aen toe hangen der got-
licker sueticheit en begerlick
toe suchte totter ewiger salich
en al daer my herte toe hal-
den **E**n doet dat ic dy altyt
aenhangē nyet sonder di en
mynē nyet en suetke noch oit
en begheer toe en begere toe
dynckē en dat ic ten eynde tot
dy come my got en here **A**mē

In gemeen gebet op alle **I**hs
leuen dat wylck mē oit seit
gen mach op elck artikel
van synen heilige wercke
Ihs xpc des **I**sonter
lenende gatz sone wy ge
ue v danck aerheidē al ist
onuerdichlic vur dyt ende
al dat goene dat wy van
dy guederlickē gelouen
In schuldich syn toe gelone
ind daer doer soe byden
wy dy hūchlickē **D**attu
dy seluē offerē gade dē vad
van alder goenre wege
die syn mē hemel mder
eerdē **I**n benede m pynē
tot eynē werdige lane vā
al dat goene m wilcke du
die heilige driuoldichet
loffelike bekēnes **I**n tot
volcomē d' danck aerheit
die vur elcke wael daet
schuldich syn mit bysond'
alle creaturē en tot war
achtiger betermisse alder
quade gedaen **D**an be
gynē der werlt ind toe
volre betaelynge alder
yt adhter gelatē en tot v
uollynge der vdiēte ald'
gesalichheidē en betermisse
alre sundiger mīschē **I**n
vtoelmige alre zielē die toe
purgerē syn ind tot othef
fynge alre behoeflicheit
des lichams en der zielen
van allē mīschē **A**mē

Die conclusie en slot des
boecks **D**at **C**en lxxv
Dv heb **S**criptu
dy **O** mīsche en
boeck m halden
de dat lenē wercke en woe
de xpi **I**hs m een salicht
dynre ziele wilckē du be
kenē moeges al dattu ha
pen gelonē mīnē en beger
en salste alles gaeft een
perfet exemel allēs quaet
In seker remedie en mede
cyn alre tribulatiē een se
ker troust en vlichtinge
myet en moegestu gedynē
kē dat gaeft is: ten is m da
lenē **I**hs beslaet **H**ier he
dy oit dat saet der gees
licker meditatie oft aen
dacht en leermige witten
wilckē die vruchtē der ge
licker mīnē aūloedhe
sprutende en wassende
is op dat die aen dachte
vwerke die begerde **I**n
die begerde wt drucke
die ~~begerde~~ tranē by
dage en by nacht tot dat
tu comst tottē rechten
smake en suetē om hel
sen dyns herē **I**hs **D**aer
af seit **A**ncelm⁹ ald' tot
Ihs **G**uede **I**hs woe suet
te listu mit hert des goene
die dy gedynckt en di mī
net **O** mīsche hier m be
comer dan dy hert dy a
sine **I**hs sy dyn lenē dy
genochte dy vroude dyn

myt dy vbllydet inde hemel
Van dat leeste ^{amē}
der veel woe en in wat ma-
nierre dattet geschien sal **En**
van de vegenier en wat ve-
genier is **Dat** **En** **lxix** en

Alloe hier **A**
voren in dyt boeck
geseyt is eerster
toe coemst ons lieue hē **Ihu**
tot deser werlt in synre my-
schelicker natuerē **Ind** van
synē heilige leue predicatiē
en myrakelē passiē vryse-
nisse en opnaert toe hemel
dat wilcke al vuer ledē **Alloe**
dat om toe eynde en toe sluy-
tē **Dyt** boeck soe en yst niet
onbecquaem wat toe seggē
van toe comēde dinge **Die**
noch vberdt en vrwacht **toe**
werde toe wetē van die
tweede toe comst xpi **Ihu** **Als**
hy comē sal **Niet** in eyne
staet der oitmoedicheit en
vworpenheit als hy eerste
gedaen heeft **Mer** inden
staet synre maiesteit en glo-
rie die wilcke hy eerlick en
sterckelick aen synē vader
vworne heeft stryden en
vechtende tegens dē diuel
en tegen dē doot en tegen
die helle **En** om de is hooger
geworde banē alle engelē
glorioser banē alle creatu-
rē **Dan** sal hy comē myt sy

^{die}
engē cracht in dē dages des
oerdeelē ~~en~~ om toe oer-
dele ~~mer~~ myschē en engelē
En om dese materje toe bād-
toe vstaen en toe vvolgē soe
ist toe wetē **Datter** drie dinge
syn merckelick vur gaente
dat oerdel als eyn berēp-
gē daer toe toe wetē dat ve-
genier die suffragiē en ge-
beden der heiliger kercken
Die toe coemst en persecucie
van antixpi **It** syn somyge
dinge die mytte dage des oer-
deelē comē sullē **Als** die vbar-
myge der werlt en die gemē-
opwysyngē der dode **Domy**
ge dinge sullē navolgē den
ioneste dach nimmermer v-
wandelyngē nemende toe
wetē die ewige pyne der
vdoemder en die ewige glo-
rie der saliger **Dan** soe en
sal geyn oerdel meer comē
noch geyn purgacie oft re-
myge **Alk** in dē staet daer
hy daer dan in is **Daer** sal
hy dan in bliuē **It** sy gnet
oft quaet **Die** myschē

- ¶** Wat is dyt vegenier ende
waer ist en wat sal ic hier
af ~~marckē~~ geloene **Script**
¶ Int eerste soe sal ic dy dyt
bedinde **Ind** vort die ander
dinge die ic geroert hebbe
tortelick en sledytelick nae
dat gemeeste geloene der

heiliger kerckē soe dattu hyl
telickē dat sulste moecht be
kenē **I**n die gebreckelichheit
ons leuens antredē wy dinc
ke die rechte ordinācie der
myne en der gerechticheit
meer oft my hē hebbede
doende oft laetende **D**an
die gebaede gatz die wet
en die oūste die mē schuldich
is gehoersam toe syn eys
schen oft beuelē **W**ilckē an
tredynge des geens dat mē
latē sal en vsmemisse des
goens dat mē doen sal sonde
sinde **E**n sonder vtranchin
ge der myne gatz myet ge
scheyn en mach **M**er die sū
de is tweederley seer v'schey
dē vā groetheit seer onge
lick van namē die een is
dortlick **I**nd die ander daghe
lyc **D**ie eyn scheyt dē myn
schē heel van got dē heren
Die ander beulet die ziele
nochtans die myet affschey
dende van got in welcker
sinde ist dat eyn mysche
sterft myet vlarē en blyuet
Gelick in dē anderē **M**er
sonder reyninge des vmins
en mach mē myet in gaen
in dat ewige leuē **D**yt is dat
vuyr dat mē heit dat veyt
myr in wilckē dat tyt is
en stonde van vlossinge **E**n
die daer in syn die syn in die
gracie gatz **I**nd in haepe
vā vlossinge: nochtans in

gelickē pyne myt die goene
die in der hellē syn **W**ant
sy ontberē dat aenschyn
gatz toe beschouwe sy wer
dē oit gepynt myt genoe
lickē pyne hette colde en an
der pyne die soe groet syn
Dat geyn pyne deser vōlt
daer by toe gelickē en is
Dat gemey genoele v'leer
arē is dat een gemeen stede
gedeputeert is en gescheet
daer die ziele gereynicht
werdē woe wael dat oit
ander stede benonde wordē
daer die ziele gepynicht
werdē **A**lsoe dat scheyt by
voel heiliger mysche reuola
tien en apenbaringe **G**re
gorius bewysst in dyalogio
Woe dat sommige ziele wā
delen op deser eerde **I**nde
mēndy op kerck hanc **I**nd
in luyse daer sy gewont
hebbē **E**n op stede daer sy
gecouerseert en v'keert
hebbē: daer sy wat guete
oft wat quaetz gedaen heb
bē **D**ie sommige o pyne van
toe ontfangē **D**ie sommige
rot die v'henkemisse gatz o
hulpe en troest daer toe v'
trige **N**ochtans en sal mye
mant hyltelickē geloenen
alsulcke visionē van geeste
Alle ist dat sy wonderlike
dyngē seggē **W**ant it sy ge
meenlic alle boese ~~geeste~~
geeste comēde in guden

schynne op dat sy mit eynde
bedruefte moeten en bespottē
En gemeenlic comē alsulckē
quade geeste tot myschē die
myt sterck en syn in gelo-
ue en die zielē die in pynē
des vegenrē syn sy en sy
soe myt afgesceyde van
die gemeenscop der heilig-
kerckē hem en mach noch
hulpe en troist vande leue-
de geschien sonderlynge
vierderley **T**en eersten
myt gebet **T**en anderen
myt aelmyssen toe genē
Ten derde myt vastē en
ander quellinge den licha-
men toe doe vnr die doede
Ten vierde myt offer han-
de des altaers als mē myt
voel exempelē wt die scrifte
der heiliger doctoren vnde
en berouwen mach dat toe
lanck **W**aer hier al toe v-
tellē **E**n ond dese vierder-
ley hulpe en suffragie der
doede soe wordē bescrepen
en vstaen alle manieren
van guede werckē **D**aer
mede dat mē dē zielē toe
hulpe toemt inde vegenrē
oer pynē vmyderende en
tortende **M**er dē goenen
die inder hellē syn daer
en is geyn hulpe noch troist
aen **D**ese suffragie d'heil-
ger kerckē hulpe en gesac
vnr den dage des oerdelē

432
daer nae en is ge-
reymge mer alle
staet toe weten die enige
vdoemenisse der vworpend
En voel wonderlike teike-
nē en tribulatiē sullē vnr
gaende syn dat vurguende
oerdeel als die persecucie
van antekerst en ander tei-
kenē en die **J**hūs gebūdyt
vnr seude synē discipulen
En die vrysemisse vā allen
myschē in zielē en lichamē
en dat vbarne alder werlt
is vā wylckē dyngē vnr ge-
seit is mit **Cxxx** capittel en
mit **Cxxxi** capittel **A**ls dan
die vrysemisse geschieden sal
mit dal van **iosaphat** lighe-
de tusschē iherlm en dē berch
vā **Olintē** soe sal dat groit
oerdel gatz sy dat wilcke
vuerlic syn sal van allen
syde **W**ant banē sal sy die
taermge rychter **O**nder sal
syn die apen helle: bynē sal
syn die knagende cōscien-
tie: butē sal syn die werlt
bernēde ter rychter syden
die sundē wroegende **T**er
luchter syde die dūnelē ver-
narende **D**aer sullē oit syn
alle heilige die die sententi-
des onstē rychterē appro-
berē sullē **E**n vā hem alle
soe sullē die sundē vande
vdoemde bekend werde **D**aer
desen dage sullē hemel ende

stille staen staen
en sulle wasse noch
groepen Want al dat om
des mynsche wille gescheet
is die dan niet meer behoe
ue noch gebruke en sal
dese aerstche dynge

Moralizatie en meditatie

Op dyt toe comende
oerdeel toe dyncke Omyn
sche dat is seer guet en oer
baerlick op dat die aen
dacht van alsulcker ban
gicheit dy vreesse make En
op dat die in geslaghe vree
se die sunde van di vdrin
ten exemet van se **Ihero
nym** seggende aldus

Voer ic ete of dyncke
oft dat ic yt anders doe
Altijt soe dunckt my in
mynē oere luyde die ver
ueerliche styme Staet op
ghy op die doede en comit
ten oerdel Hier af spreck
out se **Gregori** Ist dat e
mige blyscap des tyts is
die is alsoe toe make dat
die bitterheit des toe come
de oerdelis nimmer mer en
valle witter memorie Dyt
van auerdenckende soe
laet ons myt alle onse tra
crachte ontsprynge En de
wille gatz onder danich sy
de soe laet ons remedie soe
ken En die waeldade gatz
in ons auidynckende soe

laet ons neerstich syn die
sunde toe plien op dat wy
myr dat vuerlic oerdeel
sekerlick staen moge Tot
te wylcke ons wael vweck
se **Augustyn** seggende It
is beter hier eyn cleyen bit
terheit toe lude En naemal
totter ewiger suettich toe
come Dan hier toe hebbe
valsche blyscap en nae
maels toe ontfange pyn
sonder eynde

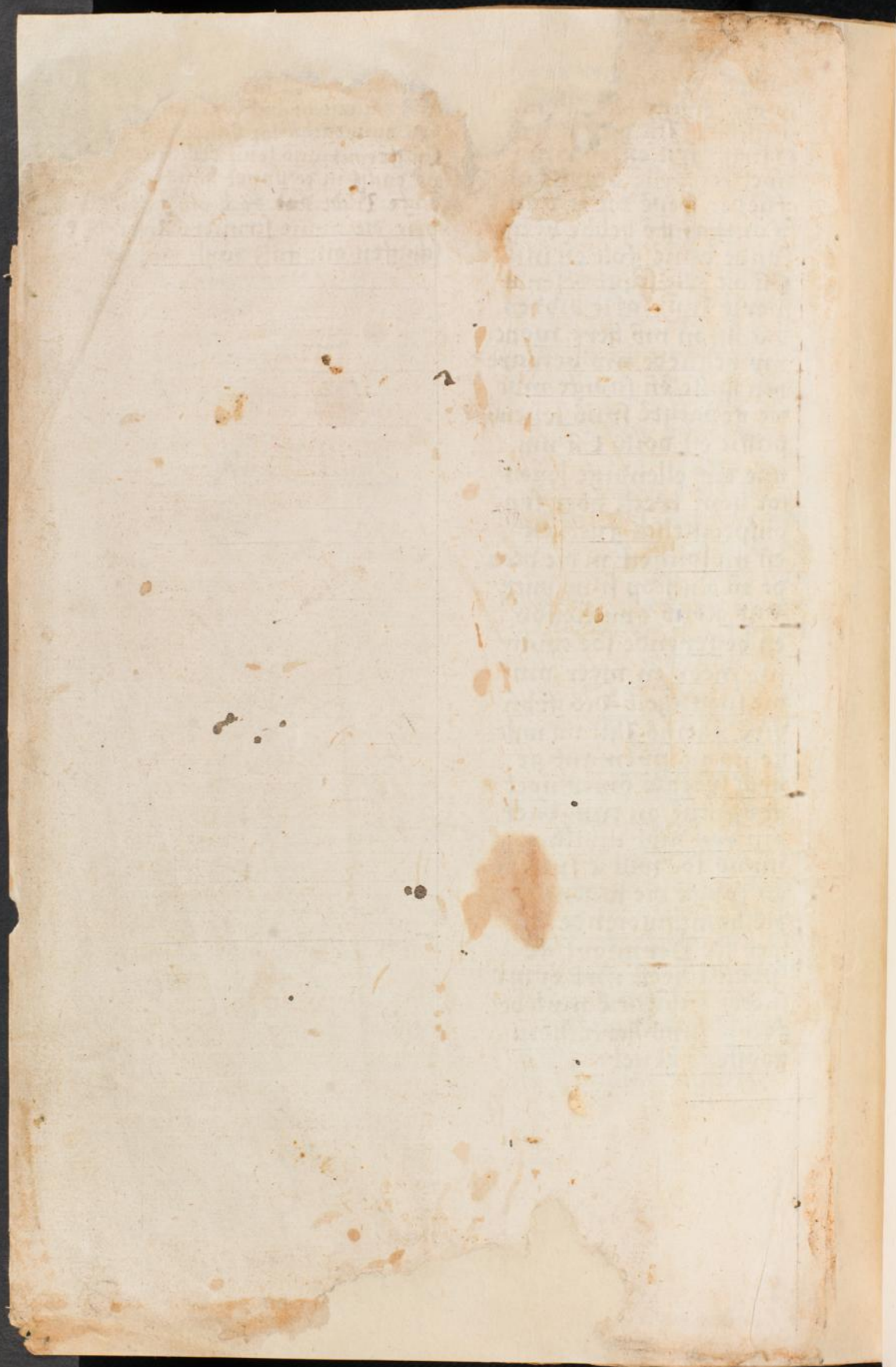
Gebet
Alre guedertiereste he
Jhu die by ongemetend
lydsaemheit dynre goetheit
my vbeides tot beterisse
Geuet my ellendige mysch
dat ic in tegenwoerdige
tyde my selue mach onder
suecke en oerdelē En oic
toe schonwē al dat dy myn
haget en bequame werde
Op dat ic inde toe comen
den ordel myt dynē wt
carē tot dyn rechter syde
gestelt dy vyndende gena
dich en vsoent veruygen
mout Dat berende ritke
erwilick gebruckende dy
begeerlike tegenwoerdig
heit Daer ic nae suchte
O guedertiere Jhu myn
begerte loen en leue Amē
Van der helscher pynē
ende vander ewiger
glorie **Dat honert**
en Lxxiiiij capittel

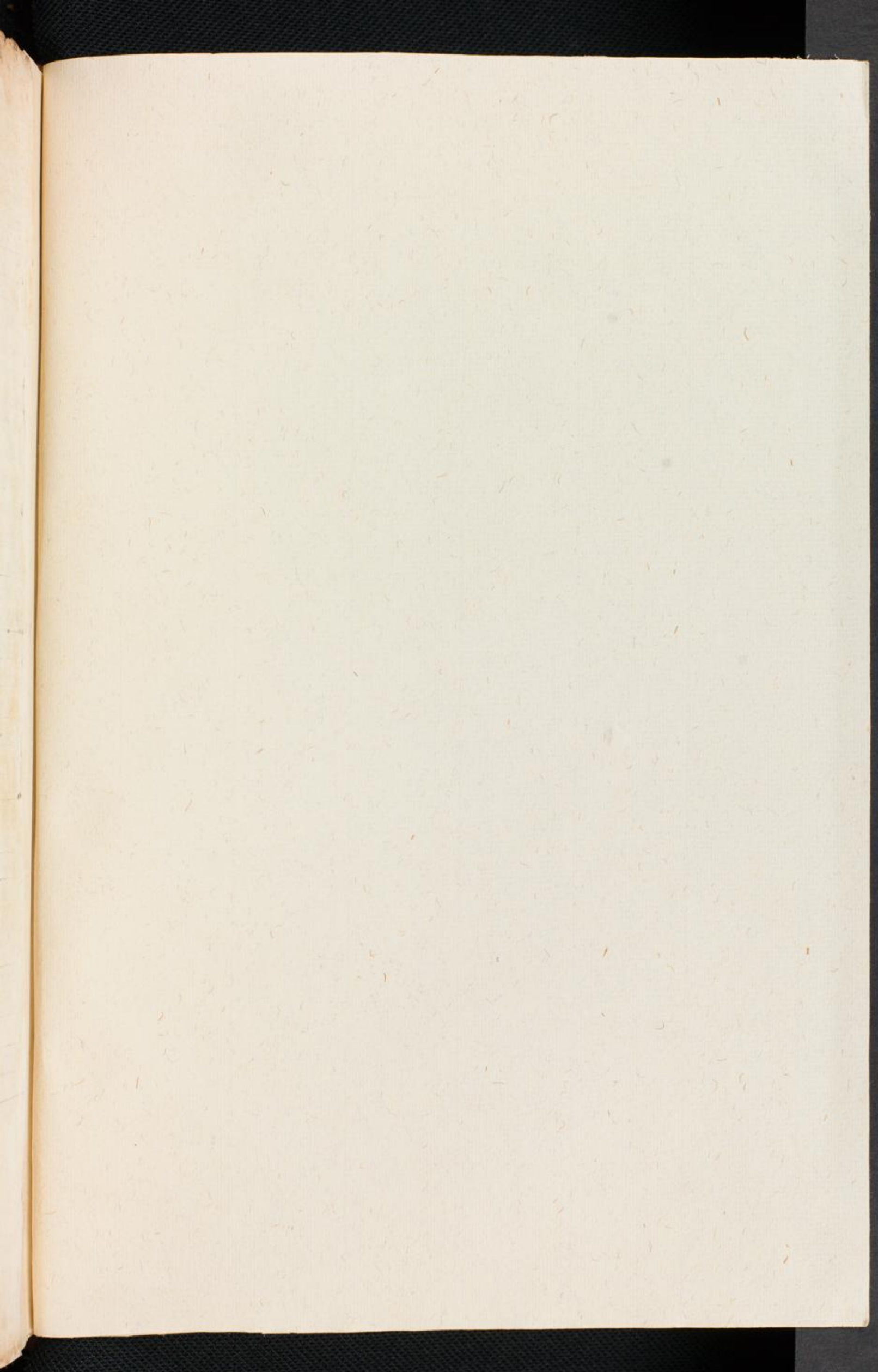
rychheit gesont
sy dyn ewige bl
myſche **I**ck da
Scriptura en en can v
nyet toe volle danckē ald
gueder leere die it van
v ontfangē hebbe beter
synde banē golt en silu
En ont alle ſchat deſer
werlt **I**hu ſal ic bidden
dat hy in my hert wone
my behuede my beware
my ſpyſe en ſadige myt
die gedachte ſyns leuens
paſſie en doots **E**n my
nae dyt ellendige leuen
tot hem treck doer ſyn
onſprekelyck guetheit
en myldicheit in die vrou
de en blytſcop ſyns ryck
Dyt aldus dynckende
en begerende ſoe comt
my meer en meer van
die ſnelticheit Des gebē
dide naens **I**hu vā wilt
ke name nyemant ge
noch ſpreckē ommer myt
gedynckē en dan **D**aer
om ~~not~~ myt iubilate
myus ſoe will ic ſpreckē
en ſynge die waerde die
die homighulorende doc
toer ſcē **D**ernaert ge
ſprackē heeft myt eyne
ſueter iubilate myt be
geerte ſyns herte hem
geoffert heuet

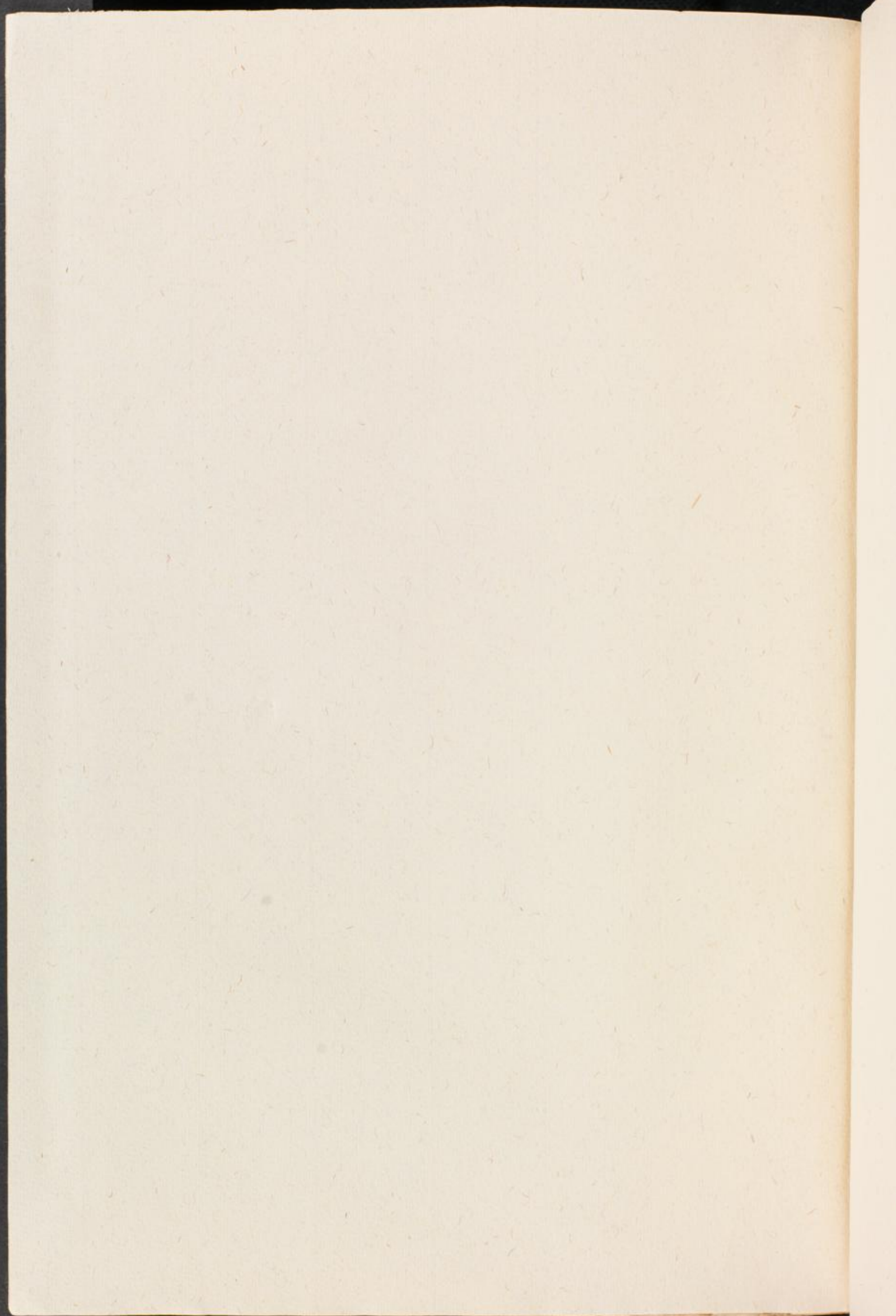
in die vint is
and om vintent vnt in hyn
des dinnedachs toe vastel niet
En geeynt and hyn des ma
ne dachs in de pynkt heiligen
dagē Wydt dat doch om gatz
war die arme ſcrjnerb Anna
ſchayen om gatz wyl

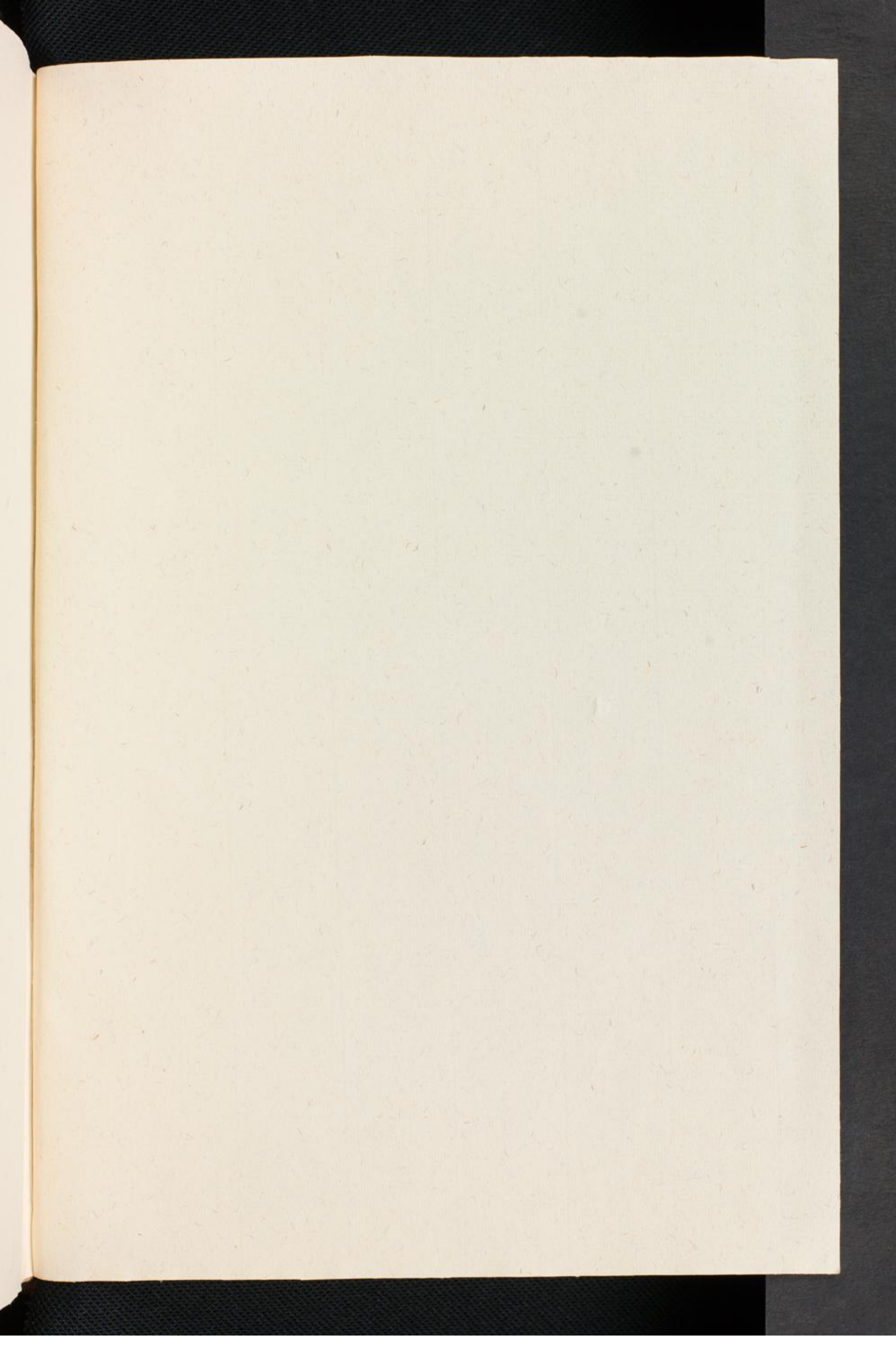
433.

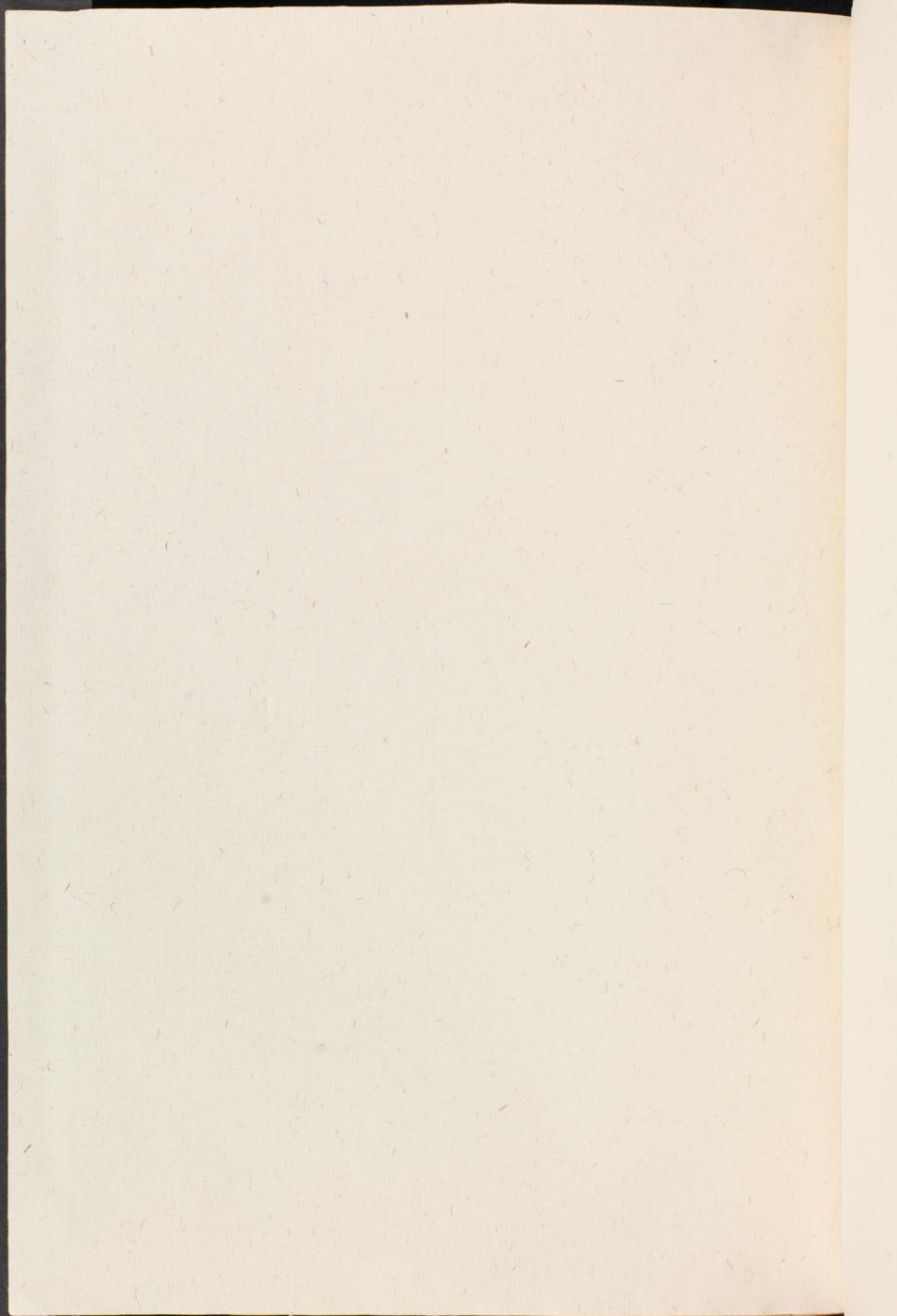
LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

GOVERNMENT OF THE DISTRICT OF COLUMBIA
BUREAU OF THE DISTRICT ENGINEER
WASHINGTON, D. C.

RECEIVED
JAN 10 1911
LIBRARY
OF THE
BUREAU OF
MINES

